

rosa mystica

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

Ročník XXVII., číslo 10.

říjen 2021

Obsah: Modlitba posledních dnů (14), Budoucnost řeholního života, J.Zahradníček, Poetika, B.Kafka-pro a proti, Profily svatých, Brněnská akademie duchovního života ctih.Patrika KuželyOP.

UDĚLAL JSTE DHES PĚT DOBRÝCH SKUTKŮ. MY MÁME SKRYTÉ KAMERY OPRAVDU VŠUDE.

MODLITBA POSLEDNÍCH DNŮ (14)

Sv.Tomáš připomíná, že nikdo nemůže trvale žít bez potěšení. A proto nemůže-li se kdo radovat z duchovních potěšení, vyhledává potěšení smyslová, tělesná. (Summa th., II,II, 4 k 2) Umění učí lidi blaženostem ducha a ježto je samo smyslové a přizpůsobené jejich přirozenosti, může je nejlépe přivést k dokonalejšímu, než je samo. Takto připravuje lidské pokolení k takovému rozjímání, při němž duchovní blaženost převyšuje všechnu blaženost, jež se zdá být cílem všeho lidského konání.

Náboženství má velký vliv na skladbu a působnost umění. S čím vznešenějšími a ušlechtilějšími hodnotami je umělec ve spojení, tím více je kultivována jeho osobnost, a tím dokonalejší může být jeho dílo. Náboženství v subjektivní duchovní podstatě přirozeně vždy dokonale a nevykořenitelně kultivuje umění, třebaže případně nejsou náboženské hodnoty v autorově nitru

pojmenovávány a vyjadřovány v tradičních pojmech. Náboženství, ale i mravnost v subjektivní duchovní podstatě přirozeně tvoří základ umělecké tvorby, i když některé moderní umění případně odmítá závislost na náboženských a mravních hodnotách. Správnou cestu v tvorbě ukazuje umělci v subjektivní duchovní podstatě pravda o posledním cíli, k němuž je stvořen, a ke kterému má všechno jeho činnost přímo nebo nepřímě směřovat. Takto je nadpřirozeno úrodnou půdou pro uměleckou tvorbu.

Krása uměleckého díla (jako ostatně krása tvorstva vůbec) je v duchovní podstatě odleskem krásy a pravdy nadpřirozené. Je to velké dobrodiní, protože nám dává tušit cíp Boží velikosti. Posbíralo před branami ráje ztracený řád, krásu velikosti skryté v podstatě věci, v níž se jeví velký, stvořitelický, krásný duch Boží. A třebaže někteří umělci případně nechtějí, totiž nemají onu intenci sloužit štěstí, občerstvení a útěše lidí, přece toto vše ve skutečnosti dávají.

Umělecká tvorba je v subjektivní duchovní podstatě nedílnou částí nejen života jeho rozumu a svobodné vůle, nýbrž také jeho života nejvyššího - života z milosti. Milost totiž neničí přirozenost, ale zušlechťuje ji. Povznáší k účasti na životě nadpřirozeném. Žije-li umělec z milosti, pak se jeho tvorbě dostává nejen nejvyššího předmětu, nýbrž také nejvyššího posvěcení pro všechny ostatní, i nejběžnější předměty. Otevřen v subjektivní duchovní podstatě Božímú požehnání, bez něhož nemůže překročit meze své přirozené funkční struktury, tvoří autor ze své přirozenosti připravené a povznesené k posvěcení. Jeho umění nikdy docela nevystihne a názorně plně nevyjádří onu vnitřní krásu ani bohatství života v nadpřirozených hodnotách.

Zj 21, 2-27

2 A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha.

3 A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: "Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi,

4 a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo."

5 Ten, který seděl na trůnu, řekl: "Hle, všechno tvořím nové." A řekl: "Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá."

6 A dodal: "Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé.

7 Kdo zvítězí, dostane toto vše; já mu budu Bohem a on mi bude synem.

8 Avšak zbabělci, nevěrní, nečistí, vrahové, cizoložníci, zaklínači, modláři a všichni lháři najdou svůj úděl v jezeře, kde hoří oheň a síra. To je ta druhá smrt."

9 A přistoupil jeden ze sedmi andělů, kteří měli těch sedm nádob a v nich připraveno sedm posledních pohrom, a řekl mi: "Pojď, ukážu ti nevěstu, choť Beránkovu."

10 Ve vytržení ducha mě vyvedl na velikou a vysokou horu a ukázal mi svaté město Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha, 11 zářící Boží slávou; jeho jas jako nejdražší drahokam a jako průzračný křišťál.

12 Město mělo mohutné a vysoké hradby, dvanáct bran střezných dvanácti anděly a na branách napsaná jména dvanácti pokolení synů Izraele.

13 Tři brány byly na východ, tři brány na sever, tři brány na jih a tři brány na západ.

14 A hradby města byly postaveny na dvanácti základních kamenech a na nich bylo dvanáct jmen dvanácti apoštolů Beránkových.

15 Ten, který se mnou mluvil, měl zlatou míru, aby změřil město i jeho brány a hradby.

16 Město je vystaveno do čtverce: jeho délka je stejná jako šířka. Změřil to město, a bylo to dvanáct tisíc měř. Jeho délka, šířka i výška jsou stejné.

17 Změřil i hradbu, a bylo to sto čtyřicet čtyři loket lidskou mírou, kterou použil anděl.

18 Hradby jsou postaveny z jaspisu a město je z ryzího zlata, zářícího jako křišťál.

19 Základy hradeb toho města jsou samý drahokam: první základní kámen je jaspis, druhý safír, třetí chalcedon, čtvrtý smaragd,

20 pátý sardonyx, šestý karneol, sedmý chrysolit, osmý beryl, devátý topas, desátý chrysopras, jedenáctý hyacint a dvanáctý ametyst.

21 A dvanáct bran je z dvanácti perel, každá z jediné perly. A náměstí toho města je z ryzího zlata jako z průzračného křišťálu.

22 Avšak chrám jsem v něm nespatriil: Jeho chrámem je Pán Bůh všemohoucí a Beránek.

23 To město nepotřebuje ani slunce ani měsíc, aby mělo světlo: září nad ním sláva Boží a jeho světlem je Beránek.

24 Národy budou žít v jeho světle; králové světa mu odevzdají svou slávu.

25 Jeho brány zůstanou otevřeny, protože stále trvá den, a noci tam už nebude.

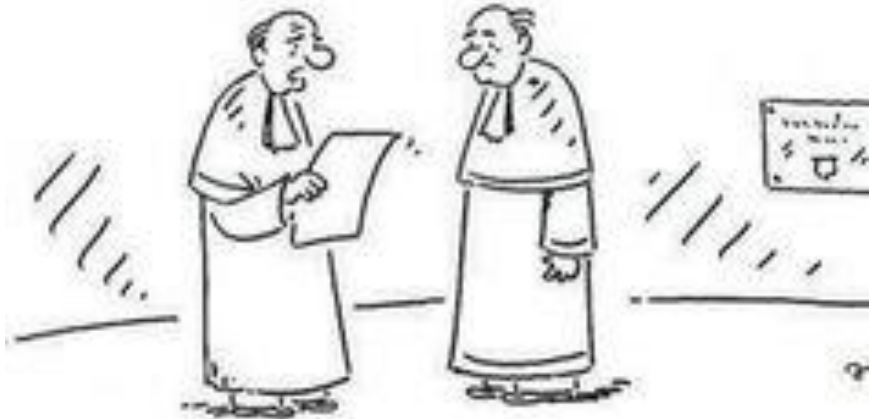
26 V něm se shromáždí sláva i čest národů.

27 A nevstoupí tam nic nesvatého ani ten, kdo se rouhá a lže, nýbrž jen ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života.

Obraz nebeského města vyznačuje kruhovou v sebe uzavřenou hradbu na čtyřech světových stranách opatřená třemi branami. Už to navozuje dojem bezpečí a ten se zvětšuje přítomností Božího Beránka uprostřed města. U města stojí Boží andělů, který vyměřuje mírou toto město a zve do města svatého kolemjdoucího. Zve každého, zve také tebe, abys už nyní vykročil na cestu do nebeského Jeruzaléma. Kousek nebeského města můžeš u nyní doslova objímat a zakoušet ve svém nitru. Už dnes můžeš zakoušet pokoj a blaženost nebeského města uvnitř své bytosti, a není to jen nějaká autosugesce, ale je to opravdu skoro zkušenostní, experimentální poznání. V hradu tvého nitra, plnicího se milostí Boží, je část hradeb nebeského Jeruzaléma. Co k tomu udělat, abych to opravdu měl a budoval v sobě? Předně přijmout s radostí a ochotou vlastní životní kříž, dále nabídnout ruku ke smíru každému, kdo proti tobě něco má, dále podniknout přiměřené úsilí k očistě a obnově okolního tvorstva, postiženého lidskými hříchy, a konečně svátostně se usmířit s Bohem, a nechat Krista, aby se nastěhoval do tvého nitra a cítil se v tobě jako doma.

(Desátek: který tě Panno do nebe vzal)

+++

JEN MALÁ NOVELA ÚSTAVNÍHO ZÁKONA: VĚCERILA MOC VE STÁTĚ POCHÁZÍ
Z TRESTNÉ ČINNOSTI...

+++

BUDOUCNOST ŘEHOLNÍHO ŽIVOTA

Jde o řeholní život jako takový v církvi, a tedy nejen u nás. Někdo tvrdí, že zanikne jako zastaralá forma duchovního života v církvi, jiní se domnívají, že se tak změní, že v něm dřívější řeholní život nepoznáme, čili že vznikne nová forma řeholního života.

Otcové II.vatikánského sněmu však nejednali o zániku řeholních společností v církvi, nýbrž o obnově toho, co tu je.

Potíž naší doby je v závratném nárustu hromadných sdělovacích prostředků /HSP/, které se vymykají svému informačnímu a sdělovacímu určení a stávají se nezávislou mocí. K tomu směřuje sama demokracie, o které už Aristoteles uvádí, že upadá v ochlokracii či demagogii. Tím rozumí nejen falešný způsob argumentace, nýbrž samu zvrácenou instituci, což se dnes nazývá mediokracií. Následkem světské mediokracie byly také výsledky Druhého vatikánského sněmu zaváděny zvráceně, ryze povrchně. Většina skvělých vymožeností Druhého vatikánského sněmu zůstává teprve připravena k provádění. Každopádně dosavadní zvrácené, úplně zpovrchnělé uvádění skvělých

vymožeností II.vatikánského sněmu do života ještě více prohloubilo potíže v Církvi.

Tohoto rizika si je vědom emeritní papež Benedikt XVI. Dobře ví, že obnova Církve vzejde z kontempace, a ne z vnějších činností. Ukazuje to osobním příkladem pomocí svého přechodu do ústraní a pak díky zvolení Svatého Otce Františka dalším papežem. Oba jsou platnými papeži, a to v bratrském souznění a jednotě. Jeden se modlí v ústraní a druhý vystupuje veřejně před křivým zrcadlem masmédií. Ostatně už náš Pán posílá učedníky do světa po dvou, a tak činí i sv.Dominik. Tak jako za časů sv.Petra s ním těsně působil sv.Pavel, a tak byla Církev otevřena od výlučně židovského zaměření k Církvi také pro pohany.

Na to nesmíme zapomínat ani v působnosti řeholníků v Církvi. Kdekoli zůstane osamocený řeholník k dispozici světské církevní veličině, stane se z něj prostředek diecézního sobectví. Není-li k dispozici aspoň dvojice, tedy zůstává jako poustevník. Tak působil od počátku svého díla i sv.Dominik, který své dílo vkládal do rukou biskupa z Osmy. Po založení řádu se mnohé změnilo. Nicméně nadále nutno počítat s tím, že se d'ábel a jeho služebníci zejména ve světském rameni Církve tvrdošijně snaží všemožně oddělovat každého řeholníka: oddělit – vytěžit – odstranit. Tím spíš zde nabývá na závažnosti Kassianova výzva mnichům: Varujte se episkopů!

Díky masmédiím a vlivu nepřátel Církve, podceňovaných mnoha osobami v Církvi se ukazuje velká poddajnost mnoha světských církevních veličin vůči vládci světu. To se týká i duchovních osob, které zjevně prokazují poslušnost vůči církevním představeným a potažmo vůči d'ábelskému vlivu. Kdo z duchovních si položil otázku, jak to, že pod falešnou záminkou lidského zdraví a lidských ohledů začal sloužit odvěkému lháři a vrahu místo Kristu? Nezjevil snad

cestu Pán Ježíš, když se dotýkal malomocných? Neobejmul snad sv.František malomocného? Neukázal snad cestu sv.Karel Boromejský, když neváhal změnit církevní rezidenci v lazaret pro morově postižené, nebo sv.Kateřina navštěvující nemocné za času moru, či sv.Zdislava obcházející lazaret?

Dodnes se kdekdo pohoršuje nad ústupností církevních veličin vůči německému nacismu, italskému fašismu a komunistickému státu, ale dnes tu znovu šíří podléhavost vůči světu, masmédiím, státu, d'áblu. Taková ústupnost, která za rudé totality sváděla k záměně služby Bohu za paxteriískou službu míru, v pozdější mediokratické totalitě svádí k záměně služby Bohu za službu tělesnému zdraví, ústí k otevřené zradě Krista. Trpí tím úcta vůči Církvi, Nejsvětější Svátosti a ostatním svátostem. Kdekoli se církevní struktury ocitají v tomto útlumu, tak závratně bují sekty, věštění, kartářství, satanismus, vampýrismus, a jiné pověry. Tak se dnes v celé Církvi ukazuje obrovská potřeba pokání a modlitby, a to především modlitby Růžence, jehož předním hlasatel je sv.Dominik!

Přitom je patrná poddajnost světských duchovních představitelů vůči státu. Tím narůstá význam řádů, které jsou exemptní. Především skrze obnovené a nově působící řády přichází velká obroda a rozmach Církve Svaté v duchu II.vatikánského sněmu.

Kromě toho nelze přehlížet ani sociální rámec dnešního světa. Zde se nově pořádají ohniska moci ve světě. Do popředí proniká euroazijská velmoc. Ta přednostně potřebuje křesťanské misie. Od začátku 21.století bují světová totalita smíšeného socialismu, totiž socialismu s prvky soukromopodnikatelskými a prvky technicko-elitářskými. Jestliže dosavadní d'ábelský výpad směřoval proti jednotě rodiny a Církve a proti eucharistii, nyní útočí proti Bohu a všem věřícím.

V té situaci zbývá řádům ústup od ustálených poměrů směrem k mexickým fakultám, od nákladného obnovování a udržování honosných pomníků církevní minulosti k budování četných ohnisek či buněk. Jak podnětní jsou řeční bratři! S odvahou otevírají tradiční sídla a působiště turistům ze světa, aby se sami stáhli do odlehlých pustin, kde budují nové kláštery. Daleko od hluku světa kontemplují a pilně se věnují ikonopisectví. Dominikova spiritualita jde však cestou "contemplata aliis tradere" čili prorozjímané předávej, tedy prorozjímané uváděj do sídlišť a středisek vzdělanosti.

Řeholní život odpovídá touze těch, kdo chtějí žít evangelium v celé jeho dokonalosti. Takoví lidé tu budou vždycky. Proto tu také vždycky bude řeholní život. Tam se budou sdružovat ti věřící křesťané, kteří budou chtít prožít svůj život tímto způsobem. Nezanikne, nýbrž se bude stupňovat jeho potřeba v nových totalitách, kdy oficiální složky Církve budou pod tlakem ke zradě Krista.

Dějiny svědčí o tom, že tam, kde byl řeholní život politickými zásahy vyloučen, rozvíjí se vždy znovu, sotva zmizí příčiny, které ho vylučovaly.

Řeholní život byl a bude vždy výkvětem křesťanského života. Proto nemůže pozbyť ty prvky, které tvoří podstatu života křesťanského, a nesmí ztratit ani to, co ho vyznačuje.

Podstatou řeholního života je zasvěcení Bohu a Jeho službě ve společném životě podle řehole. Tři řeholní sliby patří k podstatě řeholního života. Vznikne-li ještě jiná nová forma řeholního života odlišné od dosavadních forem, pak dřívější formy budou dále trvat, pokud budou mít důvod existence.

Pokud mají pravdu ti, kdo tvrdí, že v církvi bude menšina kontemplativní, a většina apoštolsky smýšlející, pak řeholní osoby budou patřit k této menšině. Budou žít intenzívně duchem evangelia, a proto jejich přizpůsobení

světu bude jen v naprosto nutné míře. Můžeme počítat také s úbytkem řeholníků a řeholnic - zato však jejich vnitřní život bude opravdovější a působení navenek bude tím pronikavější. Pamatujme na dobu prvních křesťanských staletí, kdy hrstka křesťanů prokvasila velkou masu pohanského světa.

Řeholní život je dílem Ducha Svatého. Souvisí se svatostí církve. Proto Duch svatý si ho sám bude hlídat. Tato skutečnost nám říká, že není třeba se bát o budoucnost řeholního života, tak jako se nebojíme o budoucnost Církve.

Spíše je třeba se obávat o spásu bloudících duší. O sv. Dominikovi je známo, že často přecházel od velké radosti nad tím, že jsou jména věrných služebníků Páně zaznamenána v Knize života, k žalostnému pláči nad tím, že krůpěje Krve Páně jsou prolévány pro některé zoufalce nadarmo. Také Matka Boží prolévá krvavé slzy na mnoha místech světa.

Maria, Matko Boží, nauč nás pravému pokání a modli se s námi Růženec!

+++

POETIKA

DLOUHÝ POHLED VYHOŠTĚNCŮ NAZAD OBRACEJE
PŘES PROPAST TĚLA VZTAHUJI LITUJÍCÍ RUCE
VĚRNÝ SVÝM STÍNŮM
A BOLESTI SVÉ ZÁDUMČIVÉ PANÍ

Z PADANÍCÍHO LISTÍ ČTA ZÁVĚŤ ODCHÁZEJÍCÍCH
TOUHOU DO ZTRACENÉM RÁJI POSTONÁVÁM
NAD ZMIZELÝM VIDĚNÍM LÍTOSTI ZRAŇUJI SI OČI
TIŠE NADĚJEMI ŠÍLENÝ CHMURNÉ SLASTI STRÁDÁM

POD PŘÍSNÝM NEBEM DNEŠKŮ SKLIČOVÁN HLADEM
MARNĚ MARNĚ O NASYCENÍ ŽEBRAJÍCÍM
HLEDAJE PODOBU SVÉ SMRTI
TĚŽKÝ RUBÁŠ PODNEBÍ ZA SEBOU VLÁČÍM

ROZESMUTŇUJÍ MNE CITOSLOVCE VŮNÍ
A KAŽDÝM NERVEM SVÉHO PŮVODU ZDE VZPOMÍNÁJE
POPOHÁNĚN SDÍLNOSTÍ A PŘÍLIŠ OSTÝCHAVÝ
K POCITU SMUTNA A PRÁZDNA TVOŘÍM SI KRÁSNÉ JINOTAJE

S UZARDĚNÍM POLYKAT JED MARNOSTI TAK HOŘKÝ
SVÉ SRDCE NASTAVOVAT KRÁSÁM JEŽ RANÍ RANÍ
A PORANĚNÉ SMYSLY JAK SMEČKU ĎÁBLŮ ZAPŘÁHAJE
V KRUTÉM PRÁSKÁNÍ BOŽÍCH BICŮ NELÍTOSTNĚ HNÁTI

ZA ROUŠKOU SMRTI MEDUZÍ TVÁŘ POHLAVÍ SE SKRÝVÁ
SVĚMU SRDCI NASLOUCHÁM KTERAK SE OPOZDÍVÁ
KREV MI BEZBOLESTNĚ ODCHÁZÍ Z NEZNÁMÉ RÁNY
CHVĚJI SE VE STÍNU VŮNÍ PLNÝCH TESKNÉHO ŽENSTVÍ

O KRUTÁ TAJEMSTVÍ VLNKA MÝCH RTŮ SE TRÍŠTÍ
OSUD DOMOVA SE SKLIZNÍ PODLÉŠKY A BLÍNU
VTĚLUJE SE V PLACHÉ MLČENÍ A ÚSTA MÝCH JIZEV
JE ŠEPTAVÍ ZÁSTUPU ŽALUJÍCÍCH STÍNŮ
JAN ZAHRADNÍČEK

+++

BŘETISLAV KAFKA – PRO A PROTI

Bratr Michal: Myslím, že pro Břetislava Kafku a jeho dílo docela jasně hovoří svědek jeho působení, Miroslav Skácel, filozof, jak se

vyjádřil ve svém doslovu je Kafkově Experimentální psychologii. Osobně znal Kafku, dosvědčuje poctivost jeho vědecké práce.

Kromě Skácela odkazuje na Kafku a jeho nevšední dílo také Method Habáň, teolog, ve Filosofické revui, vydávané olomouckými dominikány. Habáňovo hodnocení Kafkova díla je velmi příznivé.

P.Silvestr Braitto při přednášce "debatních večerů Filosofické fakulty MU v Brně" (zimní sem. 1945 - 1946) připomenul knihu "Nové základy experimentální psychologie" B. Kafky, o níž v duchovní a filosofické revui Na hlubinu napsal: "Vaše kniha dává pokyny veliké ceny. Neostýchám se zpříma doporučiti studium této knihy..."

Rovněž biskup Dr.M.Pícha uvádí: „Pročetl jsem Vaše pozoruhodné dílo Nové základy experimentální psychologie, v němž jste uložil vzácné výsledky svých pokusů o vzájemné činnosti duše a těla. S povděkem seznávám, že trváte na základních pravdách svaté víry o nesmrtelnosti duše a nadpřirozenosti zázraků Kristových a že svými pokusy v mezích dovolenosti potvrzujete věroučné pravdy. Psychologové a psychiatři měli by ve Vašich poznacích vděčný pramen pro jejich obor.“

Bratr Prokop: Milý bratře, mohl byste vědět, že k posouzení správnosti nějakého díla je lidská autorita nejméně důležitá. Hlavní je poznání samotného díla, a to nejen jednoho díla, nýbrž celého díla především v jeho poslední upravené formě. Jsou to tedy díla: Nové základy experimentální psychologie, Parapsychologie a Kultura rozumu a vůle. Zdá se mi, že zejména Kafkovo dílo Parapsychologie je velmi problematické. Z něho vyplývá, že se Kafka osobně zabýval takovými jevy, jako je spiritismus, což učení Církve svaté zapovídá jako pověru.

Bratr Michal: Myslím, že je třeba přesně rozlišovat mezi předmětem poznání a mravním hodnocením tohoto předmětu. Penolog zkoumá vězeňské poměry, a přesto není zločinec. Sociolog zkoumá např.sebevraždu jako společenský jev, a přesto není sám sebevrahem, ani sebevraždu mravně neschvaluje. Je pravda, že Břetislav Kafka navštěvoval spiritistické kroužky, avšak nenavštěvoval je jako účastník seance, sledující vyvolávání duchů mrtvých, nýbrž jako psycholog, sledující, jaké psychické procesy se přitom uplatňují. Velké množství těchto spiritistických seancí a jejich projevů odhalil jako podvodné, ale připustil výskyt menšího množství výsledků spiritistických seancí, které jsou přirozenými prostředky lidských účastníků nevysvětlitelné. Nikdy však

netvrdil, že jde o dílo duší zesnulých. V prostředí materialismu se také takto snažil podat důkaz nesmrtnosti lidské duše.

Bratr Prokop: Kafka uvádí ve svých spisech, že záměrně vyvolal ducha zesulé osoby, a nějaký čas setrval v jeho blízkosti, což byl nepochybně zlý duch, takže Kafka sám pak nějaký čas poté zakoušel neblahé důsledky svého počínání. Pro mne je však zarážející a odpuzující to, že Kafka při celém tom studiu různých mimopřirozených jevů, jako je spiritismus, telepatie, telekineze, jasnovidectví, atd. používá introspektivní metodu poznání, která je těžko kontrolovatelná a ověřitelná.

Bratr Michal: Pravda o Kafkově dobrovolném vyvolání ducha a komunikaci s ním nebo spíše se zlým duchem ďábelským, byla však následována jeho výslovným vyznáním tohoto hříchu ve své knize a projevem jeho lítosti. Většinou se totiž záměrně věnoval zkoumání osob, které vyvolávaly zlé duchy, zatímco spiritismus jako křesťan důrazně odmítal.

Dále, pokud jde o Kafkovu experimentálně prováděnou introspekci psychických mimopřirozených jevů a procesů, dlužno říci, že není možné proniknout k odhalení různých zapovězených činností člověka jinak, než když badatel použije jejich vlastních postupů.

Vzpomeňme na sv.Tomáše Akvinského, který na obranu lidského rozumu, použitelného k poznávání pravdy Boží a k potvrzení pravdy svaté víry užíval pohanských děl, jako byl třeba Aristoteles, třebaže to bylo v dané době úředně zakázáno, a třebaže to vedlo k jeho vlastní exkomunikaci pařížským arcibiskupem Tampierem, a k jeho nucenému odchodu z pařížské univerzity. Z Tomášova díla je jasné, že zkoumal také scestné myšlení a počínání židovských a muslimských učitelů jako byl Maimonides či Averroes a jiní, ačkoli jejich závěry odmítal, nicméně některé jejich vývody přejímal, jako třeba patero Maimonidem uváděných cest k Bohu či Maimonidův názor, že Bůh mohl ve své všemohoucnosti stvořit svět navěky, třebaže to v souladu s Písmem svatým a učením Církve odmítal. Sv.Tomáš byl pak některými kritiky nespravedlivě napadán, že opakuje blud averoismu, atd.

Pomysleme také na moderní dobu, že když chtěl otec Lagrange účinně postupovat proti modernistické biblistice, tedy tak učinil jejich modernistickými prostředky, čehož výsledkem se stala tzv.Jeruzalémská bible. Samozřejmě, že byl přitom sám napadán z modernismu a hrozila mu exkomunikace, a jen obětavým úsilím bl.Hyacinta Maria Cormiera OP bylo toto nebezpečí odvráceno.

Pamatujme také na to, že ve dvacátém století začaly být hromadné sdělovací prostředky, zvráceně se vymykající svému informačnímu poslání, krajně nebezpečné. Začaly totiž záměrně (stokrát opakovaná lež...) i podvědomě (podněty pod prahem vědomého vnímání) pomocí vášně strachu oslabovat svobodné lidské jednání, takže široké masy pak jednaly ke zkáze sebe a jiných lidí. Tak se to ukázalo během dvou světových válek. Ukazuje se to také v 21.století během další světové války, kdy masmédia psychicky znásilňují obrovské populace pomocí strachu ze smrti na nemoc. Následkem mediálně vyvolané světové davové hypnózy, sugesce a následné psychózy zemřelo mnoho lidí strachem a po očkování.

V jednadvacátém století jsme svědky toho, že mravně nepřijatelné podvědomé ovlivňování lidí sdělovacími prostředky, ovládanými ďáblem pomocí hříšníků, vede až k ohrožení národů a celého lidstva.

Je tedy otázka zda nebylo a není leností, zbabělostí a úzkoprsostí zdráhat se osvojovat si experimentální introspektivní poznávání nějakých scestných lidských činností a jevů, a vymlouvat se na akademické zábrany nebo dokonce na církevní katechismus a kodex církevního práva? Vždyť nám k tomu sám Břetislav Kafka dává osobní návod. Ve své knize Nové základy experimentální psychologie podrobně seznamuje se svým názvoslovím a objasňuje každý pojem, který používá.

Bratr Prokop: Myslím, že experimentální používání prostředků introspekce je katolické Církvi naprosto neobvyklá metoda poznávání. Není dost dobře ověřitelná a její výsledky se nedají snadno vyjádřit statisticky. Proto pochybuji, že může být vědecky přínosná.

Bratr Michal: Experimentální či zkušebnou metodu poznání, tedy metodu postupem: zjistil jsem, pozoroval jsem, poznal jsem, začal používat svatý Albert Veliký. Kdopak asi vnuknul svatému Albertovi v Církvi, aby objevil prvek hořčík, či odhalil poznatky fyziologie korýšů, a odhalil ještě mnohé další přírodovědné poznatky, ne-li Duch Svátý? Chtělo to však jisté podstoupení od dosud zavedených prostředků poznávání ke zkušenostnímu poznávání.

Když přeskočíme tisíciletí, tak se americký spisovatel Upton Sinclair pokusil poznat a odhalit nelidské poměry v chicagských jatkách. Proto se tam nechal najmout jako dělník, aby se osobním vcítěním ponořil do celé problematiky. S touto osobní zkušeností mohl potom napsat román Džungle, jehož zveřejněním přispěl

k odhalení a odstranění zlořádů a ke zlepšení poměrů námezdních dělníků. Chtělo to ovšem velké sebezapření a obětavé hledání nových prostředků a metod poznávání. Víme, že ani Sinclair to se svým dílem neměl snadné. Po napsání románu Džungle, kde popsal všechny zlořády na jatkách, mu všichni nakladatelé odmítli vydat toto jeho dílo. Tak je musel vydat vlastním nákladem. Když však chtěl nabídnout svou knihu veřejnosti, tehdy mu všichni knihkupci vypověděli služby. A tak musel toto dílo vlastním nákladem rozesílat jednotlivým lidem v Americe přímo domů. To už jsou jiné, než pouhé estetické nároky, kladené na nějaké literární dílo. Pak totiž ještě mnozí literární kritici kritizovali Sinclaira za to, že jeho dílo prý není esteticky dost na výši.

Bratr Prokop: Když jde o Břetislava Kafku, tedy je tu však jeden háček. Myslím, že Kafka nezůstává pouze u experimentální introspekce lidské psychiky, nýbrž zabíhá do jiných vědních oborů, totiž do fyziologie člověka, a dále do atomové fyziky až k různým subatomárním částicím, a tak překračuje obor psychologie. To se mi zdá být velmi nepřijatelné.

Bratr Michal: Od konce 20.století se dozvídáme o tajném rozvoji elektromagnetických zbraní, jako je HAARP v Americe nebo DATEL v Rusku, a jinde. Tyto tajně vyvíjené zbraně jsou způsobilé vyslat do ionosféry země elektromagnetický impuls, který se rozkmitáním ionosféry zmnohonásobuje a pak se následný obrovský náboj přesně zacílí na nějaké místo na zemi, kde může způsobit požár, zemětřesení, tornado, ničivou mořskou tsunami, a jiné nebezpečné přírodní procesy. Tak se válka skrytě přenáší do přírodního prostředí, kde působí spoušť a zkázu, a nedá se určit její původce – útočník. Ještě závažnější je, že se tyto uměle podnícené elektromagnetické vlivy z ionosféry dají zaměřit na lidskou populaci, kde mohou vyvolávat různé vášně jako strach, úzkost, nenávisť, zoufalství, či navozovat nevolnost, depresi, únavu a jiné protivné stavy, oslabující nebo někdy až vylučující svobodné rozhodování člověka, a to zejména během místních voleb.

Kromě toho jsme od začátku 21°.století svědky toho, jak jsou pravidelně z letadel rozprašovány různé nanočástice bóru, hliníku, uhlíku, a jiných vodivých látek, které se usazují je vodách, ale také v lidském organismu, totiž vdechováním, kůží, a jinak. Tyto nanočástice jsou mikroskopicky prokázané ze sběru nánosů na různých plochách. Následně různé světové mocnosti záměrně skrytým způsobem, elektromagneticky ovlivňují na dálku člověka, a to podvědomě, ale zato velmi elektricky vodivým způsobem mění postoje, chování, jednání či pasivitu člověka, ba i celých

národů, zejména jsou-li mnozí jedinci v rámci očkování oxidem grafénu nevědomky očipováni. Rozsáhlé očipování lidské populace znamená digitální ukřižování lidstva.

Uvažujme, kam to vede, když se ospale převracející zavedené akademické a vědecké autority zdráhají osvojovat si nové metody a postupy poznání a vymlouvají se na mravní nebo církevní zábrany.

Za druhé světové války byly mnohé církevní veličiny zaskočeny mediálně řízenou vzpourou davů, takže papež Pius XII. váhal otevřeně vystoupit proti nacismu a fašismu. Za časů rudé totality byly znovu mnohé církevní veličiny sváděny, aby v ďábelsky řízených spolcích jako tzv. paxteriéri zaměnili službu Kristu za boj za mír. A posléze jsou ďábelsky donucováni zaměnit službu Kristu za službu lidskému zdraví, když se podvědomě ocitají v psychomediální válce. Tento ďábelský plán vede k zavírání kostelů, k ochromení zavedených struktur Církve, k okleštění svatostánku a vytlačování Krista z veřejného působení.

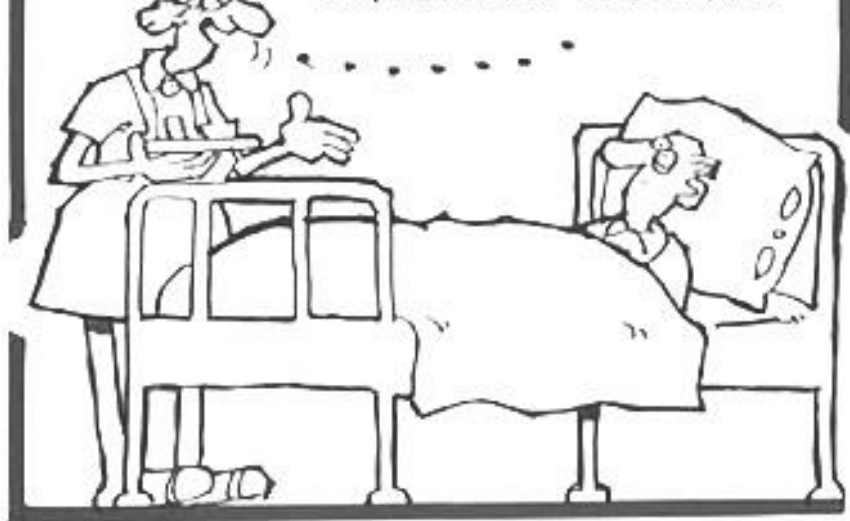
Samozřejmě, že vítězného Krista nic na světě neporazí, protože pekelné mocnosti Církve nepřemohou, takže zvítězí. Kristus a jeho tajemné Tělo, Církve zvítězí, ale určitě bez těch, kdo chodili s klapkami na očích a zdráhali používat k poznávání světa člověka jiných prostředků a metod, než jsou akademicky zavedené a úředně povolené. To je totiž zaviněná ignorance, a to leností a zbabělostí konkrétních křesťanů. Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane...

Bratr Prokop: No, já tedy nevím...

Bratr Michal: Ještě, že má pánbůh rozum.

+++

TO NEBUDE NIC VÁŽNÉHO.
...ZVÝŠENOU TEPLOTU MÁTE NEJSPÍŠ
Z GLOBÁLNÍHO OTEPLOVÁNÍ.

PROFILY SVATÝCH

Nemohl byste, otče Jiří, jako archeolog prozradit pár myšlenek o těch původních stavebních projevech křesťanů, totiž o bazilice?

Když tě to tolik zajímá, Tomášku, tak ti o tom něco povím. Každá křesťanská bazilika se skládala především z **prvků hmotných, materiálních** /stavba, prostor, zdi, střechy, pilíře atd./. Duchovní, bohoslužebné prvky se uskutečňovaly ve vnitřním prostoru. Byly to „oratio communis, společná modlitba, hlásání evangelia a lámání chleba“. Bazilika je tak „Domus Dei“ - dům Boží; je však zároveň „Ecclesia fidelium“ shromážděním věřících. Bazilikální prostor má prvky **podstatné** /lod' a apsidu/. které jsou různé podle místních podmínek. Bazilika je budována vždy podle přesných „architektonických kánonů - stavitelských směrnic -, které dohromady tvoří **modulus**, v němž se skrývá tajemství její krásy, velkoleposti a harmonie, hlavně viditelnosti a slyšitelnosti.

A co plán baziliky? – Vyptává se otec Tomáš.

Předně je tady atrium: vstupní čtvercový prostor se sloupovím /quadriporticus/, s hlavní bránou, jedinou, pro všechny, na níž je titulus a zasvěcení; uprostřed atria byl obvykle pramen /studna, cantharus/. případně tam byla boční fontána; **narthex** /chrámová předsíň/, vně nebo uvnitř lodi, vyhrazená

katechumenům a kajícím. Po VI. stol. mizí, ale ne vždy; **frons**, /průčelí/ okázalá umělecká stěna /s bránou a sloupy/: byla to hranice mezi atriem /chrámovou předsíní/ a loděmi, ale i mezi „světem a církví“ /Božím lidem/;

Pak zde máme **bazilikální lod'**: pravoúhlá aula /obdélníková/, jediná, nebo rozdělená sloupovím /obvykle dvanácti sloupy podle počtu apoštolů/ na střední a boční lodi, počet lodí je vždy lichý, tři, pět atd.; normálně jich nikdy není víc než jedenáct, aby se zachovala viditelnost oltáře. Šíře bočních lodí byla poloviční vzhledem k hlavní lodi /tedy dvě ku jedné/. Pravá část hlavní lodi byla pro muže, levá pro ženy, při pohledu od hlavního vchodu; rozdělením nemusely být jen sloupy, ale také mříže nebo závěsy /záclony/. Věříme, že v hodině smrti budeme stát před Bohem každý sám /eschatologicky, monasticky/. Nedělní bohoslužba se má prožívat jako setkání s Bohem v tomtéž duchu, ani ne jako manželství. Proto se při vstupu do hlavního vchodu dělí. Na Moravě, ve vesnicích se to zachovávalo.

A co okna nad arkádami? ptá se otec Tomáš.

Zpočátku byla snaha o silné osvětlení, proto byla okna velká a četná.

Dále je zde presbyterium /kněžiště/. Tento posvátný prostor; obsahoval oltář /agapé eucharistica, mysterion/, **cathedra** /pro liturgii slova vedenou biskupem/ a **ambon** pro četbu z Písma svátého. K presbyteriu se pojila „schola cantorum“. Jež doprovázela bohoslužebnou činnost zpěvy a odpovídáním knězi a spojovala tak loď s kněžištěm. Kněžiště byl vrchol baziliky, jak duchovní tak umělecký. Kolem biskupovy katedry byla sedadla /“sedes“/ pro jáhny a pro spolusloužící kněze. Časem bylo presbyterium zdviženo a pod ním se často budovala krypta. Prostor **kolem katedry** se jmenoval **apsida** /exedra, tribunál/. Oltář se nazýval **mensa**-stůl /z kamene nebo ze dřeva/; blok /z kamene nebo cihel a s horní deskou/; sarkofág, schránka, /komorová truhla/ nebo trojnožka. Nad oltářem bylo umístěno **ciborium** nebo „**baldachýn**“ /oltář představoval zemi, ciborium nebe: kosmickou spásu!/. **Oltář a katedra na sebe soustřed'ovaly celou architekturu**, jak lodi tak presbyteria; **příčná lod'** /trans-sept/ byla příčně mezi presbyteriem a bazilikálními loděmi; její důvod nebyl jasný; měla snad být symbolem kříže? - **pastoforium**, boční prostory po stranách absidy. pro přípravu toho, co je nutné k eucharistické oběti, přilehlá **protesis** a **diakonikon** odpovídaly naší zákristii. Pastoforia byla povinná, hlavně ve východní církvi.

Technické stavební potíže byly různé podle místních podmínek /např. v Římě, ve Francii /Auvergne/, v České republice /Velká Morava/, u Černého moře, v Africe aj., pokud jde o stavbu zdí /kámen, cihly. . ./, stropu /kamenný oblouk, oblouk z cihel nebo dřevěné trámy/, **bočních pilířů, střechy** atd.

S rostoucím počtem věřících se chrámový prostor rozšiřoval připojováním postranních lodí; kvůli omezeným technickým možnostem /nosnost dřevěných trámů/, mohl strop lodi stěží přesáhnout 20 metrů. Nejvyšší počet lodí byl jedenáct. Během III. až VI. století zůstávaly základní prvky stejné v Evropě, v Asii i v Africe, ale vyskytovaly se rozdíly v prvcích proměnlivých /tvar apsidy. příčné lodi, kvadriportika. křestních kaplí. Ve středověku se objevuje gotická složitost /boční kaple/, v renezanci pak lineární střídavost, a konečně přetížené a bouřlivé baroko /triumfalismus/.

A co v XIX. až XXI. století? Je to uvolnění? Anebo hledání? Duchovní prázdnota? Architektonické ochrnutí? Návrat k jednoduchosti? Znovuzrození? Co si o tom má jeden myslet?

O tom by se, Tomášku, dalo hodně přemýšlet, ale vraťme se ke kořenům. **Kvůli tomu, aby křesťané došli k plnosti vnitřního posvátného prostoru**, vycházeli také oni z Jakubových slov; Jakub po setkání s Bohem řekl: „*Skutečně je na tomto místě Pán a já jsem to nevěděl...*“ A pln strachu dodal: „*Jak hrozné je to místo! Není tu nic jiného než Boží dům /Domus Dei/ a nebeská brána.*“ Vzal kámen, který měl pod hlavou. postavil jej jako pomník /in titulum/. a nalil na něj olej /Gn 28,16-19/. Výrazy „Domus Dei“, „titulus“, „posvěcení“ a „polévání olejem“ jsou pro Ježíše důvěrně známé a rovněž pro bohoslužby prvních křesťanů /Mt 21,13/: „*Můj dům se bude nazývat domem modlitby a vy jste z něho udělali pelech lotrů.*“ **Tím spíše i pokřtěný člověk je „Domus Dei“ a jeho život je „dům modlitby“** /IKor 3, 16-17/.

Užívání baziliky však ukazuje určitý velký vzestup v setkání s Bohem:

Za prvé je zde **budova**, uspořádaná a podřízená člověku: atrium, chrámová předsíň, lodi, schola;

Za druhé **člověk** je zaměřený na Boha a podřízený Bohu: lodi, schola, presbyterium;

Za třetí vztah **Bůh - člověk** je podřízený ve svátostech člověku, pro jeho spásu: 2x opere operato.

Konečně je tu **zbožštělý člověk**; „*Toto je moje tělo.*“ Eucharistie!

Bůh - Hrůza se tvoří přítelem a sluhou: „*Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil, a aby' dal svůj život jako*

vykoupení pro druhé „/Mk 10,45/ **V eucharistické agapé se Bůh činí „otrokem“ konsekračních slov pronesených lidskými ústy, i hříšnými, a vůlí člověka sdílet se s Bohem.** Toto šilenství Boží lásky se uskutečňuje ve vnitřním prostoru baziliky a **je jím také symbolizováno**, naznačováno.

Odstupňování setkání je různé. Jedna část bazilikálního uspořádání je prostor spíše laický, světský, pro laiky: je to atrium a předsíň. Atrium bylo obvykle prostorné, odkryté. Sloupoví, které je obklopovalo, vytvářelo krytý ochoz, zvenčí uzavřený zdí. ale dovnitř otevřený. Sloupy mohly být spojeny nevysokým zábradlím. Místo středové studny tam mohla být boční fontána. Volné místo mohlo být obděláno /zahrada, sad/ a později se bude nazývat „**paradisus**“ /rajská zahrada/. Někdy mohla mít bazilika před atriem nebo přímo místo něho **propyleje**. Byly to velké prostory plné sloupů napodobující pohanské chrámy; jejich smyslem byla velkolepost a důstojnost /Sv. Pavel za hradbami/. Zabýváme se těmito podrobnostmi také proto, abychom upozornili, že v době bazilik poskytovala městská svatyně, kromě výhradně liturgických služeb, své **atrium a propyleje** i k setkáváním čistě lidským: k přátelským rozhovorům, k prodeji a nákupům, k informacím, seznámení, k sociální pomoci, ke hrám a ušlechtilé zábavě atd. Naproti tomu setkání katechetická, rozhovory o víře a o vážných problémech života a svobodné náboženské vyučování se konalo v chrámové předsíni /narthex/, což byl prostor pro ty, kteří dosud nedospěli ke křesťanskému mystériu /katechumeni/, a pro ty, kteří z něho byli dočasně vyloučeni /kajícníci/. Jestliže se tedy konečně i dnes začínají při některých kostelích poskytovat podobné prostory laikům, není to moderní přínos, ale skromný návrat k velkolepému pastorálnímu křesťanskému nadšení IV. století.

Posvěcený, a tedy posvátný prostor baziliky se dělil na dvě části: jedna sloužila prostým věřícím /**lodi**/, druhá byla vyhrazena hierarchii /**presbyterium**-kněžiště/. Do lodi /bazilikální aula/ se vcházelo z atria nebo z předsíňe od průčelí /jedna nebo tři brány, nebo sloupy s klenbou a se závěsy/; mohl tu však být i boční vchod podle okolností. **Aula musela být „orientována“**, **zaměřena k východu a musela se podobat lodi**: „ac primoquidem aedes sit oblonga, ad orientem versa, ex utraque parte pastoforia versus orientem habens et quae naví sit similis“ /O tom viz Constitutiones apostolicae - Apoštolská ustanovení, 11.57/. Mezi délkou a šířkou ústřední lodi musela být určitá, přesně stanovená úměrnost. O oddělení mužů a žen jsem se už

zmínil. Snad to byla eschatologická symbolika: „*Po vzkříšení už se nebudou lidé vdávat ani ženit, ale budou žít jako nebeští andělé*“ /Mt 22.30/. Oddělovat lodi mohly sloupy nebo pilíře spojené oblouky nebo rovnými vlysovými architrávy. Podle vkusu nebo technických možností. Překryv se obvykle stavěl stylem trámového krovu a tam, kde chybělo dřevo, stavěla se klenba /Sýrie/.

Lodi se připojovaly k presbyteriu buď **přímo, nebo přes příčnou loď** mezi aulou a presbyteriem. Příčná loď mohla mít mnoho obměn /mohla být samostatná nebo připojená nebo rozdělená loděmi na tři části nebo loděmi „ovinutá“; lodi pak obkroužily presbyterium/. Až dodnes se nezná její pravý smysl.

Název **presbyterium** je z řečtiny: „presbyter“ znamená starý, potom kněz, duchovní. Znamená nejposvátnější místo pro úřední sdělování zjeveného Slova /verbum. Logos. Ježíš/, pronášeného od ambonu a vysvětlovaného biskupem „**ex cathedra**“ - a také pro účast na milosti odpuštění a slitování, na životě samého Boha, na tajemství /mysterion/, to jest na Eucharistii, u Božího stolu, u oltáře. **Presbyterium bylo ústředním bodem bohoslužby, architektury, symbolického výzdobného umění.** Aby bylo lépe viditelné a aby se zdůraznila posvátnost. bylo bazilikální presbyterium položeno výše než aula. Prázdné místo pod ním se využívalo a časem tak vznikla „**crypta semi-anularis**“ ve tvaru půlkruhu /ohraňčená chodbou/, jejíž střed byl vyhrazen svatým ostatkům. Vznik a povaha polokruhové krypty by si zasloužily zvláštní výklad. Zde však už nejsme v okruhu „raně křesťanské“ archeologie, polokruhovitá krypta vznikla za Řehoře Velikého /590-604/. **Presbyterium nebylo jen vyvýšeno, ale také ohrazeno zábradlím,** aby se zabránilo vstupu laiků, byť pokřtěných. Ohrazení a vyvýšení naznačovalo vznešenost svátostného kněžství. Ohrady, zábradlí a mříže, to byla umělecká díla, překrásná a hluboce symbolická. Od V. století se sám **oltář mění v náhrobek** a vyžaduje ostatky /ve výklenku, v hrobě, pod mensou atd./. Ostatní prvky závisí na místních okolnostech.

(Z rozprav s otcem Jiřím Maria Veselým OP zaznamenal o. Tomáš Bahounek)

+++

Brněnská akademie duchovního života ctih. Patrika Kužely
/pokr./ Ach, Bože, zůstávám vydán na milost a nemilost gestapu. Co to znamená? Co znamenají tyhle gestapácké metody? Není to horší, než být přímo odsouzen? Ať to dopadne, jak to dopadne, stejně je na místě rozjímat o konci.

Velmi brzy tu nastane i pro tebe konec. Sleduj, jak to s tebou dopadá: dneska jsi, a zítra tě už neuvidí. Když ale sejdeš z očí, rychle sejdeš také z mysli.

Jak tupé a tvrdošijné je lidské srdce, které hloubá jen o přítomných věcech a nepamatuje to, co přijde! Měl by sis v každém skutku a v každé myšlence počínat tak, jako bys měl právě umřít. Kdybys měl čisté svědomí, nebál by ses tolik smrti.

Spíše se vyhneš hříchům, než bys utekl smrti. Nejsi-li dnes připraven, jak budeš zítra? Zítřek je nejistý. Víš snad, že ten zítřek budeš mít?

Dnešek tu však je a je to čas milosti, když se pořád ještě dá třeba jen špačkem tužky na kousku papíru oslavit Pán, a už se zuby zaostřená tužka prohání po kousku papíru, aby se za ní líhnul vznešený chvalozpěv.

MILOSTI CHVÍLE

ZAŽEHNI DOCHODNĚ - PANE, ZDE ŘÍZNI, ZDE BIJ - ZHAŠENÝCH CHVIL
VAZ SEHNI OCHOTNĚ DO NÍ SE ŽÍZNIVĚ VPIJ ZE VŠECH SVÝCH SIL
DOBĚHNEŠ CÍLE.

ZMRHANÝ ČAS

NEVTÁHNEŠ ZA VLASY V ROZTÁHLÉ KOLEJE UJETÝCH MIL
TEN JENŽ JE NAD ČASY DOLEJE OLEJE ZE DNŮ TVÝCH DÍL
PROČ BY SES TRÁS

ZESIL MI HLAS

HŘMÍT BUDU JAK BY SE DO TURBÍN VODOPÁD LIL, PŘÍBOV V BŘEH BIL
LKÁT BUDU, ABY SE DO HLUBIN SRDCÍ VŠECH VRYL LÍTOSTI KVIL
NALEJE KLAS.

MILOSTI CHVÍLE

SHŮRY SE SNÁŠÍŠ JAK Z KVĚTŮ NEBESKÝCH PYL REJEM SVÝM VÍL,
DUŠI NÁM KRÁŠLÍŠ ATLETŮM VZPŘIMUJEŠ TÝL SÁM BŮH TĚ SIL
V JEHO JDEM SÍLE

Únava sedá na oční víčka a tlačí na ně noční můra. Chodit – chodit! Nesedat! Brzy je celé tělo malátné jako by jeden měl v nohách půlku Tater. Sedět ve dne je zakázáno! - Co to? Je to snad zase ta stará malátnost, která na mě dolehla už v gymnásiu?

K čemu je dobré prodlužování lidského věku, když se tak málo polepšujeme? Ach, dlouhý život není zárukou naší nápravy, nýbrž spíše ještě rozmnožuje viny.

Kéž bych byl jeden den na tomto světě prožíval dobře!

Blahoslavený člověk, který má vždycky před očima hodinu své smrti a každého dne se připravuje na smrt. Viděls někdy někoho umírat? Uvažuj, že i ty půjdeš stejnou cestou.

Když je ráno, měj za to, že se třeba nedočkáš večera. Když pak nastane večer, neosměluj se slibovat si jítro. Bud' tedy vždycky přichystán a žij tak, aby tě smrt nikdy nenalezla nepřipraveného. Mnozí umírají náhle a znenadáni. Syn člověka přichází. Když pak přijde ona poslední hodinka, začneš smýšlet o celém svém minulém životě docela jinak; a budeš velmi litovat, že jsi býval tak nedbalý a neukázněný.

Cvak – cvak! – Kuzela, zu Verhör!

Tak co, Kuzela? Rozmyslel jste si to? Dáte se k nám, nebo ne?

Ne. Jsem Čech a křesťan.

Cha! Uvidíme. My máme času dost. Pošleme to do Brna k rozsudku. – Abführen!

Ale-ale, to jsou změny! – Takže už teď nejsem zavřený na samotce?

Ahoj, mladej? Já su Béd'a Lívanec, řezník z Přerova, a na tom druhým lůžku je Tonda Motáček z jatek. Kerej ty seš?

Bratr Patrik Kužela, z dominikánského řádu.

Neznám. Co to má bejt?

Prostě katolická církev.

Aháá! Seš panáček.

Ještě ne. Zatím teprve jáhen.

Za co tě zaksastlovali?

Za nic.

Tak to sme na tom všichni stejně.

Akorát že ty máš na krku černou zabijačku, - ozývá se druhý výtečník z cely: - a já zas udělal káču v rajfajzence.

Ovšem klobouk dolů před tebou, mladej, protože ty by ses s tou tvou žloutenicí neschoval ani v největší tlačnici.

Opravdu mám nažloutlou pleť?

Jako pivo. Nemůžem to vod tebe chytnout?

Buch! Buch! Buch!!

Was ist hier?

Er ist krank!

To nic není, - mává rukou vězeňský lékař, doktor Karschúlin: Povoluje se posílání balíčků s jídlem.

Tak si vo to hled' napsat, mladej! Ať se s náma šábneš! Komu napišeš?

Do kláštera, bratrům a hlavně otci Cyrilu Šimovi, a taky do Vlčnova.

O pár dní později se vynořuje v olomouckém klášteře bratr Jan Kužela:

Byl jsem za Fandou, totiž Patrikem. Přivezl jsem mu z Vlčnova balík s jídlem a jabkama. Jenže jenom brášku vůbec neviděl.

Jakto?

Když jsem ho chtěl vidět, řekl mi gestapák, co přebíral balík:

Můžete vejít, ale ven už nevyjdete.

Potřebuje nějaký svetr a rukavice, říká starostlivě otec Šíma: - protože nám píše, že když uhoří větší zima, modrají mu prsty. Musíme mu poslat ovoce a zeleninu, aspoň cibuli a česnek a něco z naší kuchyně. Zřejmě je dost zesláblý. Bez vitamínů mu hrozí návrat staré choroby. Má také povoleny nějaké knihy.

Tak mu pošleme breviář, dva svazky Summy, Nový zákon latinsko-řecký a třetí svazek Březinových básní.

Ehm – to by šlo. Zkusíme to. Třeba to projde.

Také píše, abychom jeho špinavé prádlo před praním vytřepali.

Hm, asi tam něco je.

Pravačka v bílém hábitu třepe spodkama, div že se celá nezaplete, jak cloumá prádlem, takže se komihá jako hadr na holi.

A tady něco šustlo.

Z prádla vylétá malý čtvereček jak zapadlá seskládaná křížovka.

Ukaž to! – Sápou se po tom chobotnicovitě několikately ruce

Opatrně, ať se to nepoškodí! - Volá bratr Rosarius a bleskem se shýbá za to nenápadnou létavicí, aby pak jemně ve dvou prstech přinášel na stůl to šustivé poselství. Dva prsty pak rozkládají po stole a už se z něho klube z cibulovitého závoje lístek toaletního papíru.

Ano tady to je, vytahuje jeden z bratrů další moták s básní a předčítá, ale jde mu to jako psovi pastva.

Rozsviňte větší světlo!

Blázníš? Je zatemnění!

Podejte sem aspoň baterku!

Mačkáci baterka mňoukne, jako když šlápne kočce na ocas, a zas a zas cítěruje kdosi malé dynamo, aby ze sebe vydalo více šťávy.

MILOSTI CHVÍLE
NIČIVÁ LAVINA NIČÍM JE PROTI TÉ DRTIVÉ SÍLE
S NÍŽ SMETÁŠ PŘEDSUDKŮ DOHOŘÍ NEŘESTÍ MÁMIVÉ BRÝLE
BYCH DOŠEL CÍLE.

DÁN MI JE DAL
POSAL MI DUŠE JEŽ PO SLOVĚ ŽIVÉM A ŽHOUCÍM JEN PRAHLY,
KDYŽ Z MÉHO ZPRAHLÉHO NITRA NIC NETRYSKLO PRÁZDNÉ DÁL TÁHLY
DÁN MI JE VZAL.

BĚDA MI: NIC
Z HRUDI MÉ ČIŠÍ CHLAD, DUŠI MI KRUŠÍ HLAD DOBŘE TO VÍM
JÁ VŠAK SVOU UBOHOSŤ PŘED BOHEM UZNÁM RÁD K SLUŽBĚ STOVÍM
CO BYCH MOH VÍČ?

SRDCE MÉ STOP
MALÉ JSI SCHOULENÉ ŽE BY TĚ CHLAPEČEK DO HRSTI VZAL
TRP VŠAK TAK DYCHTIVĚ JAK BY PRS HLADOVÝ KOVENEC SSÁL
JEDNOU SE VZCHOP.

Při tom hlasité předcítání básně škobrtavě ustává, protože slzy se derou z očí, a pošlapaná kočka si s úlevou oddechuje, ale světlo v místnosti potemní.

Podej to, ať to dočtu, - ujímá se předcítání bratr Rosarius: - a sviť líp!

Mňau – mňau – mňau!

SRDCE MÉ VSTAŇ
VIDÍM KDYŽ MILUJEŠ ŽE SNESEŠ NEZMĚRNÉ UTRPENÍ
JAK DĚČKO ŽADONÍ O HRAČKY PROS: JEN VÍČ TO NIC NENÍ
NASTAVUJ DLAŇ.

ZÍTŘA VÍČ BU
PROSÍM VŽDYŤ SPOLÉHÁM LASKAVĚ ŽE ZÍTŘA DÁŠ MI VÍČ SIL
ZÍTŘEK ŽNE A SKLIDÍ JÁSAVĚ CO DNEŠEK SE SLZOU VSIL
NAPŘÁHNI KYJ.

VŠE DARUJEM
VŽDYŤ ZÍTŘEK BOHATŠÍ DNEŠNÍ SI VĚRNOSTÍ PŘIPRAVUJEM
STAČÍ KDYŽ DNES VŠECH TVÝCH DARŮ RAN MILOSTÍ VYUŽNEM

A DĚKUJEM

ZŘÍM V DUCHU OBRAZ

JDE MRZÁK ZA MRAZU KDEKDO SNAD SOUCIT MÁ S TRPITELEM
NEDBÁ RAN OBRAZŮ - BÍDNĚJŠÍCH NEŽ ON JE ŽIVITELEM
MÁ TEN ČIN OHLAS?

S klokotavým zvukem jako když voda špatně odtéká se odmlčuje i Rozárkův hlas, takže nakonec jen škytne a poslední slova polkne. Další bratr se však ujímá popsaného lístku, aby důraznějším hlasem pokračoval za usilovného mňaukání baterky:

JAK SVÍCE ZÁŘÍ

HLADOVÍ KRVÁCÍ ŽEBRÁ VŠAK NA JINÉ: SLITOVÁNÍ.
CO JÍ SÁM? KDO VÍ - ON ZKOMÍRÁ BY ROSTLO MILOVÁNÍ
KVĚTY NA OLTÁŘI

BEZ PRODLENÍ

BĚREME NA BEDRA BÍDU VŠECH BRATŘÍ A POKOLENÍ

NEDBÁME ROZKOŠE NEZNÁME SEBE

OPOJENI

CHCEME NĚST VÍC

A ZA TÍM NESEME ZDÁ SE NÁM ČÍM DÁL MÍŇ ŘEK BYCH SPÍŠ NIC
VSKUTKU VŠAK ŽENEME ÚTOKEM NADĚJE RADOSTI VSTRČÍ
LÁSKOU ŽHNE-LI VÝŠ

DOUŠTÍ JDU DÁL

USYCHAT ŽÍZNÍ KDYŽ PÁN MI POVELÍ PROČ BYCH SE BÁL
TRÝZNI VŠECH TRÝZNÍ VYKŘESEJ Z MÉ HRUDI ŽIVEL TVÝCH CHVÁL
BYCH SE TI VZDAL

KDYŽ KRUŠÍ KŘÍŽ

ZDROJI VŠECH PRAMENŮ Z LEDOVÝCH KAMENŮ V LESKU, JENŽ DŠTÍŠ
V PECI TVÝCH PLAMENŮ PROSTĚ SI VZPOMENEŠ PANE TY VÍŠ
TY PRVNÍ DNÍŠ - -

Báseň zůstává jaksi nedořechnuta, a i kdyby pokračovala, bylo by to marné, protože text se rozmazává, když bratřím zůstávají oči

plné slz. Nastává dlouhé odmlčení a tichých vzdechů k nebesům za strádajícího brášku. Teprve po chvíli naplněné tmou protrhuje záchvat oněmělého ticha jeden z bratrů, kterému se oči zrovna žárovkovitě zablesknou, když zmáčkne baterku, až se znovu rozmňouká. Načež vítězoslavně vyhrkne:

A tady je další moták!

Ukaž to!

Ne, počkej, já to přečtu. No tak, netlačte se na mně.

Šustivé tajemství putuje z ruky do ruky, až se u jednoho z nich zarazí, jak čte:

POPELEC

DOMNI ČLOVĚČE, ŽE JSI PRACH,
JAK SIS NIC NEPŘINES NA SVĚT V TO SLZAVÉ ÚDOLÍ
TAK SI NIC NEVEZMEŠ NAZPĚT AŽ SMRT ŽIVOT PŘEBOLÍ
VŽDYŤ JSI ČLOVĚČE ZEM A PRACH.

VESMÍR DOMINE, KLESNE V PRACH,
TĚLO SE DO ZEMĚ VRÁTÍ, DUTĚ LKÁ DUNĚNÍ HRUD.
STARCE I JINOCHA SKLÁTÍ DOTYKEM KOUZELNÝ PRUT.
TVŮRCE POKYNE, BLESKNE V TMÁCH.

ŽE JSI, ČLOVĚČE, DOUHÝ PRACH?
S TĚLEM TI DÁN DUŠI SKLOUBIL, URČIL JI K SVÝM VĚČNÝM HRÁM,
TESAL, SKLENUL JI A HLOUBIL NA DUCHA SVATÉHO CHRÁM.
NEJSI ČLOVĚČE DOUHÝ PRACH.

PROČ JSI, ČLOVĚČE, BLÁTO PRACH?
MĚCHEM PÝCHY ZADUL ĎÁBEL, CHTÍČ VYSUŠIL TĚLO V PRACH,
PAK TI STAVĚT KYNUL BÁBEL, ČNÍT MĚL AŽ DO NEBE, ACH!
HŘÍCH SI TĚ VLEČE V MRÁKOTÁCH!

BIJ SI DO ČELA SYP SI PRACH,
NESKLÁDEJ NADĚJI V HLÍNU! KŘEHKÝ JE ŽIVOTA STVOL,
VIZ JEJ JIŽ DNES V HROBU KLÍNU, CO CHCE BŮH, OCHOTNĚ VOL
VŽDYŤ JSI Z POPELA, VŽDYŤ JSI PRACH

DOMNI ČLOVĚČE, ŽE JSI PRACH!

Přinesené knihy dostávají ve věznici zabrat. Oči spěchají po

řádcích a srdce se vznáší od celé té pozemské patálie. Díky Bohu, že bratři duchapřítomně přibalují do balíku také košile s dvojitém našitým límcem. Tam se dá schovávat moták. Jenže copak se tady dá učit nebo něco psát? Vzduch cely vibruje oplzlými řečmi a nadávkami spoluvězňů.

Zmršenej život! Snad tady nebudu hnít tak dlouho, abych -
Sem tu akorát kvůli černý zabijačce.

Jó, mladej, ty máš ten tvůj celibát – cha-cha-cháá! A já ti řeknu jedno - sex a sex je dvanáct. A jakou ty máš s tou svou vírou perspektivu? Cha,cha,chááá!

Věřím v život věčný.

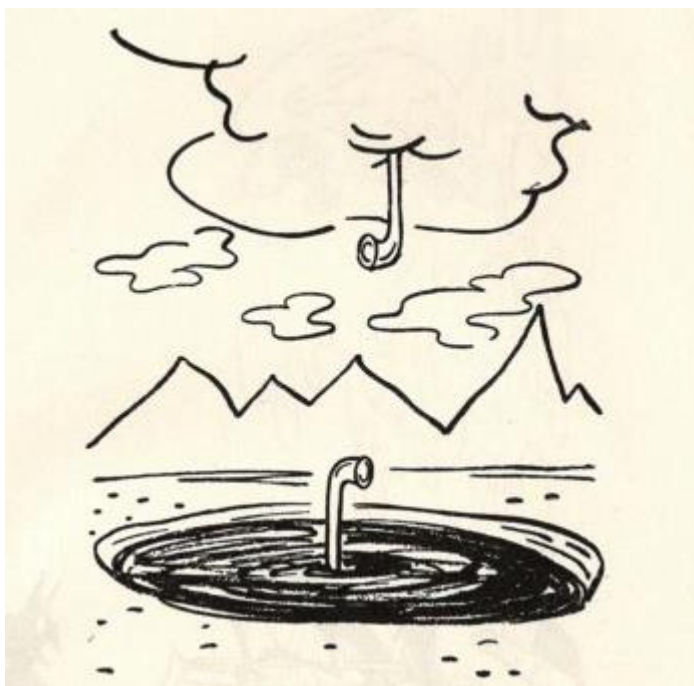
Věčný život, říkáš?

A co bude po smrti?

Pchá, takový apoštolát mezi zástupy je snadný! – Ozývá
kdykoli kdejaký přechytralý mudrlant.

Jenže jak je to doopravdy? Když musím opustit svou rodnou hroudu a přijmout za svou nějakou zatuchlou, smradlavou díru kdesi v nějakém zakyslém údolí stínů smrti. Když se noc co noc musí jeden tísnit mezi sebrankou, která si myslí, že se náramně baví, když každý nadělá rámusu za pět a předvádí se svaly. Kdekomu je zvrácenost tohoto světa protivná jako voda v botech. A vůbec by se k tomu sám ani nepřibližoval, jenže okolnosti ho k tomu dokopou. Svět je stížen morem. Má morální delirium tremens. Už to s ním není k vydržení. Z pouhého pomyslení, že by tam měl někdo strávit víc než den, se kdekomu dělá šoufl. A někdo začne tvrdit, že takový apoštolát je snad jen taková procházka růžovým sadem.

(Pokr.z knihy T.J.Bahounek OP, Královská jízda – Patrik Kužela, Brno 2011)

Vydává: První sdružení přátel blah.Hyacinta Maria Cormiera O.P. v Brně, IČ: 70824118,
Tel.:737857272, TISK:OLPRINT, Brno, bank.spoj.: 3221012105/6800 info@cormierop.cz